

Vårvete

Anders Ericsson, Hushållningssällskapet Västmanland

Triso är den högst avkastande sorten i hela området och dominansen är påtaglig i E- och F-området. Dragon har den högsta proteinhalten och kan vara aktuell om man har problem att uppnå tillfredsställande proteinhalter. Vals och Vinjett är goda alternativ till Triso i D-området, samt där tidighet värderas högt. Vid val av sort är det viktigt att de leverans- och kontraktsvillkor som ställs, kan uppfyllas med vald sort.

Under 2003 provades olika vårvetesorter i elva försök i området, varav ett utgår ur denna sammanställning p.g.a. för stora ojämnheter. Det första försöket såddes den 31 mars medan det sista såddes nästan två månader senare, den 20 maj! Skördenivån var i genomsnitt något lägre än tidigare år

och hamnade mellan 3800 och 7800 kg/ha för mätare Dragon, med ett medel på 5600 kg.

Tabell 1 visar att Triso åter är den högst avkastande sorten i området, både i obehandlat och behandlat led, följt av Estrad. Kronjet, Vals, Kadrij och Milljet hade en avkastning som överträffade mätaren, medan övriga sorter låg i nivå med mätaren. Högprotein-sorten Quarna hade en avkastning som endast låg några procent under mätarens.

I diagram 1 redovisas meravkastningen för svampbehandlade led för aktuella marknadssorter och som synes är det i år inte några större skillnader mellan sorterna.

Marknadssorternas proteinhalt redovisas försöksvis i diagram 2. Som väntat är det den lägst avkastande Dragon som har den högsta proteinhalten och kan vara ett gott alternativ om man har problem att nå upp till

Tabell 1. Vårvete. Avkastning 2003. Obehandlat och behandlat. Mätare: Dragon.

Sort	Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal
Dragon			
kg/ha	5377	5846	5611
rel.tal	100	100	100
Triso	111	110	110
Estrad	107	108	108
Kronjet	105	107	106
Vals	105	104	105
Kadrij	106	103	104
Milljet	105	103	104
Amaretto	100	102	101
Vinjett	100	102	101
Tybalt	99	103	101
Quarna	98	95	97

Sorter

Diagram 1.

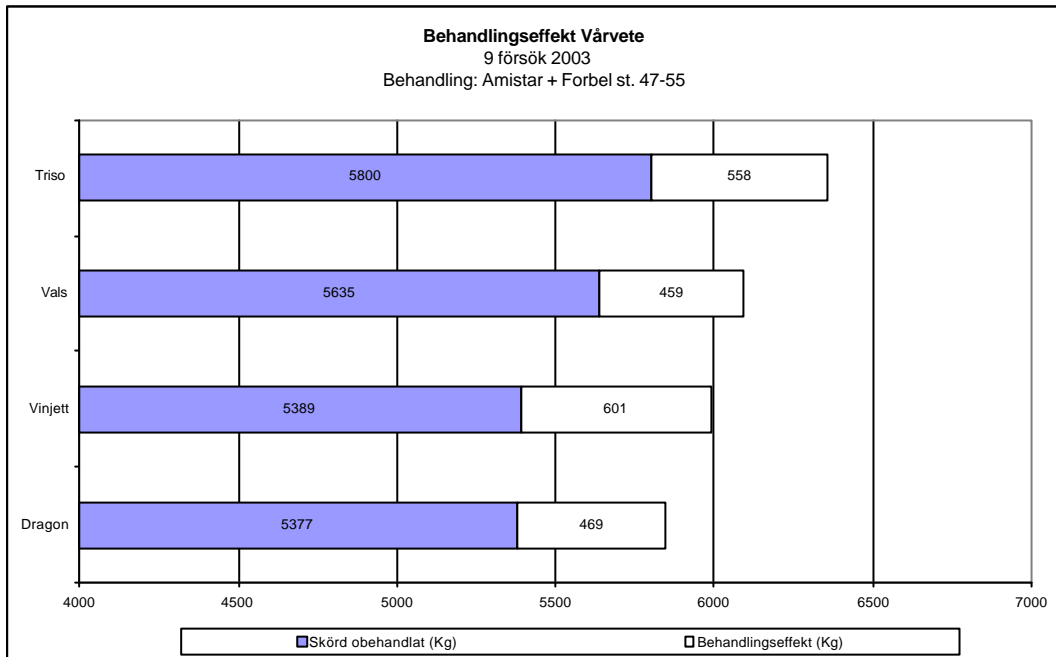
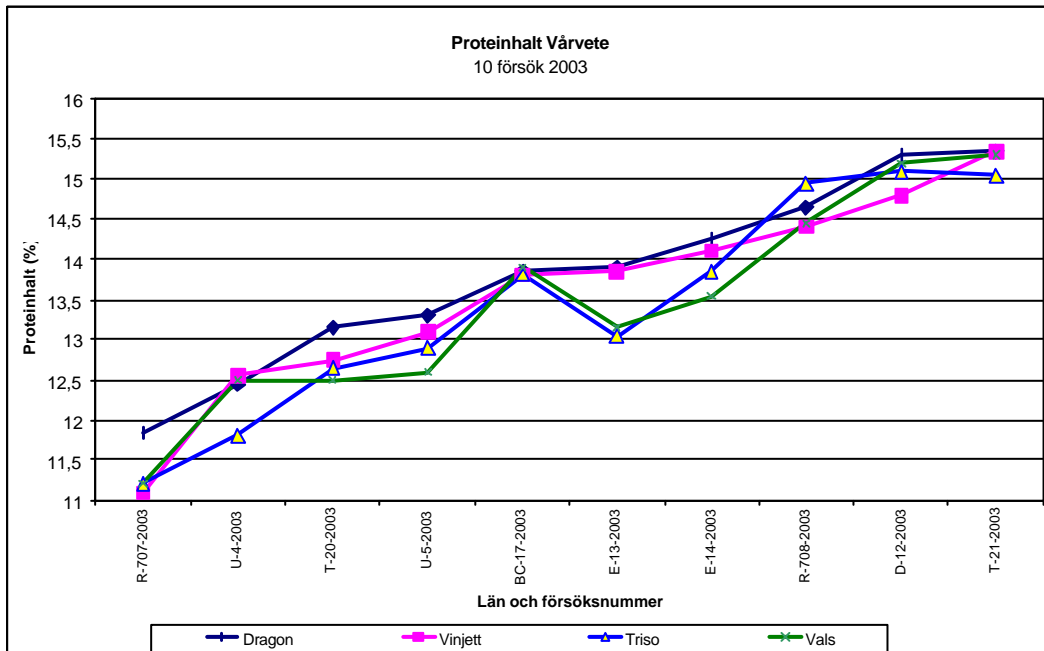

Diagram 2.

proteinhaltsgränsen i sitt vårvetekontrakt. I tabell 2 redovisas marknadssorternas avkastning områdesvis, årsvis och som femårsmedeltal. Triso är den klart högst avkastande sorten i E- och F-områdena, och har i stort sett överträffat samtliga sorter alla år. I D-området är skillnaderna mindre, Vals är den högsta avkastande sorten i medeltal, Triso överträffar mätaren, medan Vinjett avkastar i nivå med Dragon.

Marknadssorternas bestånds- och kvalitetsegenskaper framgår av tabell 3.

DRAGON (SW) är en medeltidig och stråstyv sort. Avkastningen är medelhög och baktningsegenskaperna är goda. Sorten har hög proteinhalt.

TRISO (SSd) är en tysk, medelsen och stråstyv sort med mycket god avkastning. Proteinhalten är medelhög och falltalet är något lågt. Sorten är känslig för mjöldagg, men har relativt god motståndskraft mot bladfläcksvampar.

VINJETT (SW) mognar medeltidigt och är ganska stråstyv. Avkastningen är hög, proteinhalten medelhög och falltalet något lågt.

VALS (SW) är en medellång, stråstyv sort med hög avkastning. Kvalitetsegenskaperna är goda.

MILLJET och ESTRAD (SW) provas för tredje året i området. Milljet är eventuellt aktuell för ekoodling.

Tabell 2. Vårvete. Avkastning årsvis 2001-2003 samt medeltal 1999-2003. Mätare: Dragon.

Sort/ Årtal	D-området				E-området				F-området			
	2001	2002*	2003	Medel 1999- 2003	2001	2002*	2003	Medel 1999- 2003	2001	2002	2003	Medel 1999- 2003
Dragon kg/ha re.tal	8080 100	6680 100	5610 100	7120 100	5360 100	5270 100	4060 100	4910 100	5360 100	5830 100	5760 100	5710 100
Triso		107	105	103	101	107	114	108	108	106	110	109
Vals		107	103	108	105	92	104	103	105	103	105	105
Vinjett	103	97	94	100	99	101	105	104	105	98	102	103

* Endast ett försök vilket gör resultatet osäkert.

Tabell 3. Vårvete. Bestånds- och kvalitetsegenskaper. Femårsmedeltal från hela landet 1999-2003.

Sort	Strå- styrka %	Strå- längd cm	Mognad dagar	Tusen- kornvikt g	Liter- vikt g	Fall- tal sek	Protein- halt %
Dragon	89	95	125	37,6	781	253	13,7
Triso	87	89	126	42,3	790	226	13,3
Vals	92	93	125	38,0	784	242	13,3
Vinjett	88	89	124	40,3	774	229	13,4

Sorter

KRONJET, AMARETTO och KADRILJ (SW) provas för andra året i området.

TYBALT och QUARNA (SSd) provas för andra året i området. Quarna har mycket hög proteinhalt.